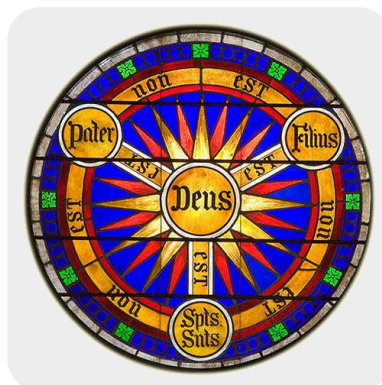

Credo Atanasiano

O Credo de Atanásio (Quicumque vult), subscrito pelas maiores confissões do cristianismo (Igreja Católica Apostólica Romana, Igreja Ortodoxa e a maior parte dos protestantes), é geralmente atribuído a Santo Atanásio, bispo de Alexandria (século IV), mas estudiosos do assunto conferem a ele data posterior (século V). Sua forma final teria sido alcançada apenas no século VIII. O texto grego mais antigo deste credo provém de um sermão de Cesário de Arles, no início do século VI.

O credo de Atanásio, com quarenta artigos, é um tanto longo para um credo, mas é considerado por Archibald A. Hogde “um majestoso e único monumento da fé imutável de toda a igreja quanto aos grandes mistérios da divindade, da Trindade de pessoas em um só Deus e da dualidade de naturezas de um único Cristo.”

Apesar da data ser incerta, este credo foi elaborado para combater o arianismo e reafirmar a doutrina cristã tradicional da Trindade.

em latim	tradução portuguesa ^[1]	em grego
<i>1. Quicumque vult salvus esse, ante omnia opus est, ut teneat catholicam fidem: 2. Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, absque dubio in aeternam peribit. 3. Fides autem catholica haec est: ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in unitate veneremur. 4. Neque confundentes personas, neque substantiam seperantes. 5. Alia est enim persona Patris alia Filii, alia Spiritus Sancti: 6. Sed Patris, et Filii, et Spiritus Sancti una est divinitas, aequalis gloria, coeterna</i>	<p>1. Quem quiser salvar-se deve antes de tudo professar a fé católica.</p> <p>2. Porque aquele que não a professar, integral e inviolavelmente, perecerá sem dúvida por toda a eternidade.</p> <p>3. A fé católica consiste em adorar um só Deus em três Pessoas e três Pessoas em um só Deus.</p> <p>4. Sem confundir as Pessoas nem separar a substância.</p> <p>5. Porque uma só é a Pessoa do Pai, outra a do Filho, outra a do Espírito Santo.</p>	<p>1. Όποιος θέλει να σωθεί, είναι αναγκαίο πρώτα απ' όλα, να τηρεί την καθολική πίστη. 2. Όποιος δεν την διαφυλάξει πλήρη και απαραβίαστη, χωρίς αμφιβολία θα χαθεί αιώνια. 3. Η καθολική πίστη λοιπόν είναι αυτή: Τιμούμε ένα Θεό εν Τριάδι, και την Τριάδα εν Μονάδι. 4. Χωρίς να συγχέουμε τα πρόσωπα, χωρίς να διαιρούμε τη Θεία Ουσία. 5. Γιατί άλλο Πρόσωπο είναι ο Πατέρας, άλλο ο Υιός κι άλλο το Πνεύμα το Άγιο. 6. Αλλά είναι μία η Θεϊότητα του Πατρός, και του Υιού, και</p>

<p><i>maiestas. 7.Qualis Pater, talis Filius, talis [et] Spiritus Sanctus. 8.Increatus Pater, increatus Filius, increatus [et] Spiritus Sanctus. 9.Immensus Pater, immensus Filius, immensus [et] Spiritus Sanctus. 10.Æternus Pater, æternus Filius, æternus [et] Spiritus Sanctus. 11.Et tamen non tres æterni, sed unus æternus. 12.Sicut non tres increati, nec tres immensi, sed unus increatus, et unus immensus. 13.Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius, omnipotens [et] Spiritus Sanctus. 14.Et tamen non tres omnipotentes, sed unus omnipotens. 15.Ita Deus Pater, Deus Filius, Deus [et] Spiritus Sanctus. 16.Et tamen non tres dii, sed unus est Deus. 17.Ita Dominus Pater, Dominus Filius, Dominus [et] Spiritus Sanctus. 18.Et tamen non tres Domini, sed unus [est] Dominus. 19.Quia, sicut singillatim unamquamque personam Deum ac Dominum confiteri christiana veritate compelimur: 20.Ita tres Deos aut [tres] Dominos dicere catholica religione prohibemur. 21.Pater a nullo est factus: nec creatus, nec genitus.</i></p>	<p>6.Mas uma só é a divindade do Pai, e do Filho, e do Espírito Santo, igual a glória e coeterna a majestade.</p> <p>7.Qual como é o Pai, tal é o Filho, tal é o Espírito Santo.</p> <p>8.O Pai é incriado, o Filho é incriado, o Espírito Santo é incriado.</p> <p>9.O Pai é imenso, o Filho é imenso, o Espírito Santo é imenso.</p> <p>10.O Pai é eterno, o Filho é eterno, o Espírito Santo é eterno.</p> <p>11.E contudo não são três eternos, mas um só eterno.</p> <p>12.Assim como não são três incriados, nem três imensos, mas um só incriado e um só imenso.</p> <p>13.Da mesma maneira, o Pai é onipotente, o Filho é onipotente, o Espírito Santo é onipotente.</p> <p>14.E contudo não são três onipotentes, mas um só onipotente.</p> <p>15.Assim o Pai é Deus, o Filho é Deus, o Espírito Santo é Deus.</p> <p>16.E contudo não são três deuses, mas um só Deus.</p> <p>17.Do mesmo modo, o Pai é Senhor, o Filho é Senhor, o Espírito Santo é Senhor.</p> <p>18.E contudo não são três</p>	<p>του Αγίου Πνεύματος, ίση σε δόξα, συναιώνια σε μεγαλοπρέπεια. 7.Ότι είναι ο Πατέρας, είναι και ο Υιός, και το Άγιο Πνεύμα.</p> <p>8.Ϊάκτιστος (αδημιούργητος) ο Πατέρας, άκτιστος ο Υιός, άκτιστο και το Άγιο Πνεύμα.</p> <p>9.Άπειρος ο Πατήρ, άπειρος ο Υιός, άπειρο το Άγιο Πνεύμα. 10.Αιώνιος ο Πατέρας, αιώνιος ο Υιός, αιώνιο το Άγιο Πνεύμα.</p> <p>11.Και όμως δεν είναι τρεις αιώνιοι, αλλά ένας αιώνιος.</p> <p>12.Όπως δεν είναι τρεις άκτιστοι, ούτε τρεις άπειροι, αλλά ένας άκτιστος και ένας άπειρος. 13.Παρομοίως, παντοδύναμος είναι ο Πατήρ, παντοδύναμος ο Υιός, παντοδύναμο το Άγιο Πνεύμα. Και όμως δεν είναι τρεις παντοδύναμοι, αλλά ένας παντοδύναμος.</p> <p>15.Έτσι Θεός είναι ο Πατέρας, Θεός ο Υιός, Θεός το Άγιο Πνεύμα. Και όμως δεν είναι τρεις θεοί, αλλά ένας Θεός. 17.Έτσι Κύριος είναι ο Πατήρ, Κύριος ο Υιός, Κύριος το Άγιο Πνεύμα. Και όμως δεν είναι τρεις Κύριοι, αλλά ένας Κύριος. 19.Γιατί, όπως μας υποχρεώνει η χριστιανική αλήθεια να αναγνωρίζουμε το κάθε Πρόσωπο να είναι Θεός και Κύριος αφ' εαυτού Του 20.Έτσι και η καθολική θρησκεία μας απαγορεύει</p>
--	---	--

<p>22. <i>Filius a Patre solo est: non factus, nec creatus, sed genitus.</i> 23. <i>Spiritus Sanctus a Patre et Filio: non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.</i> 24. <i>Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Filius, non tres Filii: unus Spiritus Sanctus, non tres Spiritus Sancti.</i> 25. <i>Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil maius aut minus: 26. Sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt et coæquales.</i> 27. <i>Ita, ut per omnia, sicut iam supra dictum est, et unitas in Trinitate, et Trinitas in unitate veneranda sit.</i> 28. <i>Qui vult ergo salvus esse, ita de Trinitate sentiat.</i></p> <p>29. <i>Sed necessarium est ad æternam salutem, ut incarnationem quoque Domini nostri Iesu Christi fideliter credat.</i> 30. <i>Est ergo fides recta ut credamus et confiteamur, quia Dominus noster Iesus Christus, Dei Filius, Deus [pariter] et homo est.</i> 31. <i>Deus [est] ex substantia Patris ante sæcula genitus: et homo est ex substantia matris in sæculo natus.</i> 32. <i>Perfectus Deus, perfectus homo: ex anima rationali et humana carne subsistens.</i></p>	<p>senhores, mas um só Senhor.</p> <p>19. Porque, assim como a verdade cristã nos manda confessar que cada uma das Pessoas é Deus e Senhor,</p> <p>20. Do mesmo modo a religião católica nos proíbe dizer que são três deuses ou senhores.</p> <p>21. O Pai não foi feito, nem gerado, nem criado por ninguém.</p> <p>22. O Filho procede do Pai; não foi feito, nem criado, mas gerado.</p> <p>23. O Espírito Santo não foi feito, nem criado, nem gerado, mas procede do Pai e do Filho.</p> <p>24. Não há, pois, senão um só Pai, e não três Pais; um só Filho, e não três Filhos; um só Espírito Santo, e não três Espíritos Santos.</p> <p>25. E nesta Trindade não há nem mais antigo nem menos antigo, nem maior nem menor,</p> <p>26. Mas, as três Pessoas são coeternas e iguais entre si.</p> <p>27. De sorte que, como se disse acima, em tudo se deve adorar a unidade na Trindade e a Trindade na unidade.</p>	<p>να λέμε ότι υπάρχουν τρεις Θεοί και Κύριοι. 21. Ο Πατήρ δεν έχει φτιαχτεί από κανέναν: ούτε έχει δημιουργηθεί, ούτε έχει γεννηθεί. 22. Ο Υιός, είναι μόνο του Πατρός. Δεν είναι κτιστός ούτε δημιουργημένος, αλλά γεννημένος. 23. Το Άγιο Πνεύμα είναι του Πατρός και του Υιού. Δεν είναι κτιστό ούτε δημιουργημένο, ούτε γεννημένο, αλλά εκπορευόμενο. 24. Έτσι υπάρχει ένας Πατήρ, όχι τρεις Πατέρες. Ένας Υιός, όχι τρεις Υιοί. Ένα Άγιο Πνεύμα, όχι τρία Άγια Πνεύματα. 25. Και σ' αυτή την Τριάδα κανείς δεν προηγείται και κανείς δεν έπεται, κανείς δεν είναι μεγαλύτερος ή μικρότερος (από τον άλλο). 26. Αλλά καθ' ολοκληρία τα τρία πρόσωπα είναι συναιώνια και ίσα μεταξύ τους. 27. Έτσι ώστε σε όλα τα πράγματα, όπως έχει ειπωθεί παραπάνω, η Μονάδα εν Τριάδι, και η Τριάδα εν Μονάδι πρέπει να λατρεύεται. 28. Όποιος θέλει να σωθεί, έτσι πρέπει να σκέπτεται για την Τριάδα. 29. Επιπλέον είναι απαραίτητο για την αιώνια σωτηρία, να πιστεύει σωστά στην ενσάρκωση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.</p>
---	---	---

<p>33. <i>Æqualis Patri secundum divinitatem: minor Patre secundum humanitatem.</i></p> <p>34. <i>Qui licet Deus sit et homo, non duo tamen, sed unus est Christus.</i></p> <p>35. <i>Unus autem non conversione divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum.</i></p> <p>36. <i>Unus omnino, non confusione substantiæ, sed unitate personæ.</i></p> <p>37. <i>Nam sicut anima rationalis et caro unus est homo: ita Deus et homo unus est Christus.</i></p> <p>38. <i>Qui passus est pro salute nostra: descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis.</i></p> <p>39. <i>Ascendit ad [in] cælos, sedet ad dexteram [Dei] Patris [omnipotentis].</i></p> <p>40. <i>Inde venturus [est] iudicare vivos et mortuos.</i></p> <p>41. <i>Ad cuius adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis;</i></p> <p>42. <i>Et redditori sunt de factis propriis rationem.</i></p> <p>43. <i>Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui vero mala, in ignem æternum.</i></p> <p>44. <i>Hæc est fides catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.</i></p> <p><i>Amen.</i></p>	<p>28. Quem, pois, quiser salvar-se, deve pensar assim a respeito da Trindade.</p> <p>29. Mas, para alcançar a salvação, é necessário ainda crer firmemente na Encarnação de Nosso Senhor Jesus Cristo.</p> <p>30. A pureza da nossa fé consiste, pois, em crer ainda e confessar que Nosso Senhor Jesus Cristo, Filho de Deus, é Deus e homem.</p> <p>31. É Deus, gerado na substância do Pai desde toda a eternidade; é homem porque nasceu, no tempo, da substância da sua Mãe.</p> <p>32. Deus perfeito e homem perfeito, com alma racional e carne humana.</p> <p>33. Igual ao Pai segundo a divindade; menor que o Pai segundo a humanidade.</p> <p>34. E embora seja Deus e homem, contudo não são dois, mas um só Cristo.</p> <p>35. É um, não porque a divindade se tenha convertido em humanidade, mas porque Deus assumiu a humanidade.</p> <p>36. Um, finalmente, não por confusão de substâncias,</p>	<p>30. Γιατί η ορθή πίστη είναι αυτή που πιστεύουμε και ομολογούμε, ότι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, Υιός του Θεού, είναι Θεός και άνθρωπος.</p> <p>31. Είναι Θεός από την ουσία του Πατέρα Του, γεννημένος πριν από τους κόσμους. Και άνθρωπος από την ουσία της μητέρας Του, γεννημένος μέσα στον κόσμο.</p> <p>32. Τέλειος Θεός, τέλειος άνθρωπος. Αποτελούμενος από ψυχή λογική και ανθρώπινη σάρκα.</p> <p>33. Ίσος με τον Πατέρα όσον αφορά τη Θεότητα. Κατώτερος απ' τον Πατέρα όσον αφορά την ανθρώπινη φύση Του.</p> <p>34. Όμως παρότι είναι Θεός και άνθρωπος, δεν είναι δύο, αλλά ένας Χριστός.</p> <p>35. Ένας, όχι με μετατροπή της θεότητας σε σάρκα, αλλά με πρόσληψη της ανθρωπότητας από τον Θεό.</p> <p>36. Ένας, ολόκληρος, όχι δια της σύγχυσης των ουσιών (της θείας & ανθρώπινης ουσίας), αλλά στην ενότητα του Προσώπου.</p> <p>37. Γιατί όπως η λογική ψυχή και η σάρκα κάνουν έναν άνθρωπο, έτσι ο Θεός και ο Άνθρωπος είναι Ένας Χριστός.</p> <p>38. που υπέφερε για τη σωτηρία μας. Κατέβηκε στην κόλαση. Την τρίτη μέρα αναστήθηκε</p>
---	--	---

	<p>mas pela unidade da Pessoa.</p> <p>37.Porque, assim como a alma racional e o corpo formam um só homem, assim também a divindade e a humanidade formam um só Cristo.</p> <p>38.Ele sofreu a morte por nossa salvação, desceu aos infernos e ao terceiro dia ressuscitou dos mortos.</p> <p>39.Subiu aos Céus e está sentado a direita de Deus Pai todo-poderoso,</p> <p>40.Donde há de vir a julgar os vivos e os mortos.</p> <p>41.E quando vier, todos os homens ressuscitarão com os seus corpos, 42.Para prestar conta dos seus atos.</p> <p>43.E os que tiverem praticado o bem irão para a vida eterna, e os maus para o fogo eterno.</p> <p>44.Esta é a fé católica, e quem não a professar fiel e firmemente não se poderá salvar. Amém.</p>	<p>από τους νεκρούς.</p> <p>39.Ανελήφθη στους ουρανούς, κάθισε εκ δεξιών του Θεού Πατρός του Παντοδύναμου 40.Από όπου και θα έρθει να κρίνει ζώντες και νεκρούς. 41.Στην έλευση του οποίου όλοι οι άνθρωποι θα αναστηθούν με τα σώματά τους 42.και θα δώσουν λόγο για τα έργα τους. 43.Κι αυτοί που έχουν έργα καλά, θα μεταβούν σε αιώνια ζωή, κι αυτοί που έχουν έργα κακά, σε αιώνια κόλαση. 44.Αυτή είναι η καθολική πίστη, την οποία αν δεν πιστεύει κανείς ειλικρινά και σταθερά, δεν μπορεί να σωθεί. Αμήν.</p>
--	--	--

Referências

1. Wikisource - Credo de Atanásio.